

Persbericht over het rapport: “Opschaling van CO₂-verwijdering – Aanbevelingen voor het omgaan met kansen en risico’s in de EU”

In een nieuw rapport van de klimaatadviesraad van de EU worden aanbevelingen gedaan om CO₂-verwijdering op te schalen, rekening houdend met de kansen en risico’s

De Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering heeft vandaag zijn rapport gepubliceerd met als titel “Opschaling van CO₂-verwijdering – Aanbevelingen voor het omgaan met kansen en risico’s in de EU”. In dit rapport worden de belangrijkste maatregelen beschreven waarmee de EU de uitrol van CO₂-verwijdering kan versnellen. De nadruk ligt hierbij op het potentieel van die maatregelen om innovatie te stimuleren, ecosystemen te herstellen, economische kansen te creëren en tegelijkertijd voor de nodige milieu- en sociale waarborgen te zorgen.

Klimaatverandering verstoort nu al ecosystemen, infrastructuur en de voedsel- en energiezekerheid in Europa en de rest van de wereld. 2024 was het warmste jaar het begin van de metingen in 1850. Naast ingrijpende emissiereducties is het verwijderen van koolstofdioxide (CO₂) uit de atmosfeer essentieel om de opwarming van de aarde een halt toe te roepen, het klimaat te stabiliseren en de ernstigste gevolgen van de klimaatverandering te beperken.

De EU heeft zich ertoe verbonden tegen 2050 een netto nul uitstoot te bereiken en uiteindelijk netto-negatieve emissies, waarbij meer broeikasgassen uit de atmosfeer worden verwijderd dan erin worden uitgestoten. De huidige aanhoudende afname van de koolstofput in de EU (de capaciteit van natuurlijke systemen, zoals bossen en bodems, om CO₂ te absorberen en op te slaan) en de trage toepassing van nieuwe verwijderingsmethoden onderstrepen de dringende noodzaak van een krachtige beleidsreactie om de CO₂-verwijdering in de hele EU op te schalen, om de emissies uit te balanceren van activiteiten die momenteel geen of beperkte alternatieven voor mitigatie hebben.

Zoals prof. Ottmar Edenhofer, voorzitter van de adviesraad, stelt: “Om haar klimaatdoelstellingen te halen, moet de EU het niveau van CO₂-verwijdering snel verhogen en tegelijkertijd drastische emissiereducties nastreven. Met de juiste stimulansen kan een dynamische beleidsmix de innovatie versnellen en de positie van de EU in de wereldwijde race om het leiderschap op het gebied van schone technologieën versterken.”

Afzonderlijke streefdoelen, meer steun voor innovatie en milieubeschermingsmaatregelen om CO₂-verwijdering te versnellen

De adviesraad beveelt aan afzonderlijke wettelijke streefdoelen vast te stellen voor emissiereducties, permanente en tijdelijke CO₂-verwijdering. Dit zou duidelijke investeringssignalen te bieden en technologische vooruitgang te bevorderen. Ook beveelt de adviesraad aan om innovatiefinanciering te verhogen en marktstimulansen te voorzien om de vraag naar CO₂-verwijdering in een vroeg stadium aan te zwengelen. Tegelijkertijd moet er worden gezorgd voor rigoureuze monitoring om risico’s te beheren en een bevordering van maatschappelijke betrokkenheid om het bewustzijn te vergroten.

Prof. Laura Diaz Anadon, vicevoorzitter van de adviesraad, benadrukt in dit verband: *“Het versnellen van innovatie en concurrentievermogen is een belangrijke prioriteit voor de EU. Wat CO₂-verwijdering betreft, zijn duidelijke richtsnoeren en aanzienlijke overheidsinvesteringen nodig om de technologische en commerciële gereedheid van de verschillende verwijderingsmethoden te verbeteren. Diversificatie, rigoureuze monitoring en betrokkenheid van het publiek kunnen ertoe bijdragen dat CO₂-verwijdering de beoogde klimaatvoordelen oplevert, de milieu-integriteit in stand houdt en tegemoet komt aan sociale bezorgdheden.”*

Het op termijn integreren van permanente verwijdering in de koolstofmarkt van de EU voor een kosteneffectieve uitrol

Terwijl overheidssteun nodig is om de uitdagingen in de beginfase te overwinnen, beveelt de adviesraad aan om permanente verwijdering gefaseerd te integreren in het Europese emissiehandelssysteem. Op die manier zouden projecten voor permanente CO₂-verwijdering (onderworpen aan strikte duurzaamheidscriteria) kredieten kunnen genereren, waardoor een innovatief financieringsmodel ontstaat voor het opschalen van CO₂-verwijdering, terwijl de afhankelijkheid van de overheidsbegroting wordt beperkt.

Prof. Ottmar Edenhofer legt uit: *“Zodra er een robuust certificeringskader is ingesteld, zal de integratie van permanente verwijdering in het Europese emissiehandelssysteem helpen om reducties en verwijdering op een kosteneffectieve manier met elkaar in evenwicht te brengen. Dit proces moet geleidelijk worden ingevoerd en zorgvuldig worden beheerd om rekening te houden met de technologische gereedheid en milieurisico's. Bovendien moet een bemiddelende instelling toezicht houden op het aanbod van en de vraag naar CO₂-verwijderingskredieten om een robuust en doeltreffend systeem te waarborgen.”*

De adviesraad beveelt ook aan te erkennen dat uitstoters een “uitgebreide verantwoordelijkheid” hebben die de uitstoters van vandaag zou verplichten bij te dragen aan de toekomstige verwijdering van de broeikasgassen die zij uitstoten. Een dergelijke aanpak zou in het bijzonder bijdragen aan het bereiken van netto negatieve emissies in de EU.

Omkering van de instorting van de landkoolstofput in de EU door verbeterde tijdelijke CO₂-verwijdering

De adviesraad waarschuwt voor een kritieke achteruitgang van de landkoolstofput van de EU, een trend die nog wordt versterkt door klimaateffecten zoals bosbranden, droogtes en overstromingen. Om deze trend om te buigen, beveelt de adviesraad nieuwe prijsinstrumenten aan om grondbeheerders te belonen voor het verwijderen van koolstof en om emissies in de grondgebruiksector te beprizen.

Prof. Jette Bredahl Jacobsen, vicevoorzitter van de adviesraad: *“Op dit moment is het EU-beleid voor landgebruik onvoldoende afgestemd op de klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. Gerichtere stimulansen waarbij CO₂-verwijdering in de landsector wordt beloond, kunnen financiële middelen genereren om de koolstofput van de EU te helpen herstellen en ecosystemen beter bestand te maken tegen klimaatverandering.”*

Over CO₂-verwijdering

Onder CO₂-verwijdering wordt verstaan het afvangen van CO₂ uit de atmosfeer en de duurzame opslag ervan. Met **tijdelijke verwijdering** worden methoden bedoeld waarbij de koolstofvoorraad in het milieu wordt vergroot, bijvoorbeeld door bebossing of koolstofvastlegging in de bodem. De opslag is slechts tijdelijk omdat de koolstof binnen enkele jaren tot eeuwen weer vrijkomt in de atmosfeer. **Permanente verwijdering** houdt in dat CO₂ voor duizenden jaren wordt opgeslagen, meestal in geologische formaties. De belangrijkste methoden voor permanente verwijdering die momenteel worden besproken, zijn bio-energie met koolstofafvang en -opslag (BECCS) en directe atmosferische koolstofafvang en -opslag (DACCS).

Over de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering

De Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering is een onafhankelijk orgaan dat de Europese Unie (EU) voorziet van wetenschappelijke kennis, deskundigheid en advies op het gebied van klimaatverandering. De adviesraad beoordeelt beleid en stelt acties en mogelijkheden vast om de klimaatdoelstellingen van de EU te bereiken. De adviesraad werd in 2021 opgericht bij de Europese Klimaatwet en bestaat uit 15 onafhankelijke senior wetenschappelijke deskundigen die een breed scala aan relevante disciplines bestrijken.

[Meer informatie over de adviesraad vindt u hier.](#)

Persverantwoordelijke: Rasmus Sangild / rasmus.sangild@esabcc.europa.eu

Disclaimer: Dit product is vertaald met de hulp van het Vertaalbureau voor de organen van de EU en wordt alleen voor het gemak verstrekt. Hoewel al het mogelijke is gedaan om de nauwkeurigheid en volledigheid te garanderen, kunnen we dit niet garanderen. Daarom mag de vertaling niet worden gebruikt voor juridische of officiële doeleinden. De originele Engelse tekst moet worden beschouwd als de officiële versie.